

مولفه‌های تعهدی سود به مدل جریانات نقدی قدرت پیش‌بینی این مدل را افزایش می‌دهد.

واژه‌ای کلیدی : پیش‌بینی جریانات نقدی، جریان نقدی، اقلام تعهدی، سود مقدمه

پیش‌بینی جریان نقدی امر مهمی می‌باشد که در بسیاری از تصمیمات اقتصادی مورد نیاز می‌باشد زیرا که جریانات نقدی نقش مهمی را تقریباً در تمامی تصمیم‌گیریهای گروه‌هایی مانند تحلیل گران اوراق بهادر، اعتباردهندگان و مدیران بازی می‌کند. اینان علاوه دارند که جریانات نقدی آتی شرکت را ارزیابی کرده و به واسطه آن به یک شاخص واضح و روشن از جریانات نقدی شرکت در آینده دست یابند. به عبارت دیگر یک هدف کلی از تجزیه و تحلیل‌های بنیادی، پیش‌بینی جریانات نقدی آتی شرکت‌ها می‌باشد [۲۷].

زیرا که جریانات نقدی مبنای پرداخت سود سهام، بهره و بازپرداخت بدھی‌ها می‌باشد.

توانایی یک شرکت در پرداخت سود سهام از توانایی اش در ایجاد جریانات نقدی آتی منتج می‌شود.

بنابراین در تصمیم‌گیری‌های مربوط به انجام سرمایه‌گذاری‌ها، پیش‌بینی جریانات نقدی یک شرکت مبنای مهمی در نمایان ساختن توانایی شرکت در پرداخت سود سهام برای دوره‌های آینده می‌باشد [۹] و [۲۰]. تحقیقات انجام شده در کشورهای مختلف نشان داده است که جریانات نقدی دارای ارزش‌های مربوطی برای قیمت گذاری سهام می‌باشند [۱۹]. بنابراین اگر سرمایه‌گذاران بتوانند جریانات نقدی آتی یک شرکت را با استفاده از یک مدل بهینه پیش‌بینی کنند. می‌توانند قیمت سهام آن شرکت را نیز پیش‌بینی کنند.

اهمیت پیش‌بینی جریان نقدی توسط بیانه‌های حسابداری نیز مورد توجه قرار گرفته شده است هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی و همچنین کمیته بین‌المللی استانداردهای حسابداری عنوان نموده اند که هدف از گزارش گروی صورت‌های مالی فراهم آوردن اطلاعاتی مالی برای استفاده کنندگان است تا به آنها در جهت پیش‌بینی میزان، زمان بندی و عدم اطمینان‌های مربوط به جریانات نقدی آتی مربوط به شرکت کمک نماید. از این گذشته هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی اظهار داشته است که سود حسابداری که در مبنای تعهدی محاسبه می‌شود نسبت به اطلاعات جریان نقدی قدرت پیشگویی کنندگی بهتری برای پیش‌بینی جریانات نقدی آتی دارد. کمیته بین‌المللی استانداردهای حسابداری (سال ۱۹۹۵) نیز معتقد است اطلاعات در مورد عملکرد مالی، وضعیت و تغییر در وضعیت مالی

بررسی توانایی پیش‌بینی جریانات نقدی آتی با استفاده از جریانات نقدی و مولفه‌های تعهدی سودهای گذشته

- دکتر ولی خدادادی^{*}، دکتر محسن دستگیر^{*}، امیر جلیلی^{*}
- ۱- استادیار گروه حسابداری دانشگاه شهید چمران اهواز
- ۲- استاد گروه حسابداری دانشگاه شهید چمران اهواز
- ۳- کارشناس ارشد گروه حسابداری دانشگاه شهید چمران اهواز

پیش‌بینی

تحقیقات پیشین انجام شده در رابطه با کاربرد اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی شرکتها نتایج متفاوتی داشته است. این تحقیق توانایی اطلاعات حسابداری نقدی و اقلام تعهدی سود را در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران بررسی می‌کند. نمونه مورد مطالعه این تحقیق از میان شرکت‌های غیر مالی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران که صورت‌های مالی آن‌ها طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ در دسترس بوده انتخاب شده است. دو مدل رگرسیونی یک و چندگانه در ارتباط با جریانات نقدی و مولفه‌های تعهدی سود مربوط به دوره‌های گذشته و به منظور بررسی توانایی آنها در ارتباط با پیش‌بینی جریانات نقدی آتی مورد استفاده قرار گرفته شده است.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که متغیرهای، جریانات نقدی گذشته و مولفه‌های تعهدی سودهای گذشته توانایی پیش‌بینی جریانات نقدی آتی را دارند. نتایج آزمون مدل‌ها نشان می‌دهد که افزودن نویسنده مسئول

.....

سود، توانایی پیشگویانه‌ی داده‌های جریان نقدی گزارش شده در صورت گردش وجه نقد را آزمون کنند [۱۴] و [۲۴] و [۲۲]. اگرچه نتایج ارائه شده توسط آن هانیز متناقض و ناسازگار بوده است.

گرین برگ، جانسون رامش (۱۹۸۶) شواهدی را در حمایت از بیانیه‌ی هیئت تدوین استانداردها راجع به اهمیت سود فراهم آورند یافته‌های آنان نشان داد که سودهای جاری نسبت به جریان‌های نقدی جاری توانایی پیش بینی بهتری برای جریانات نقدی آتی دارند [۱۰] موردوج و کراوس (۱۹۹۰) [۱۷] سه سؤال زیر را مطرح کردند:
۱- آیا سود سال جاری یک پیشگویی کننده‌ی بهتر برای جریانات نقدی آتی حاصل از عملیات می‌باشد یا جریانات نقدی جاری حاصل از عملیات؟

۲- آیا مؤلفه‌های جاری سود اهمیت بیشتری در پیش بینی جریانات نقدی آتی حاصل از عملیات دارند یا مؤلفه‌های غیرجاری آن؟

۳- آیا استفاده از داده‌های سود یا جریان نقدی در طول دوره‌های بلند مدت پیش بینی صحیح تری از جریانات نقدی آتی را فراهم می‌آورند یا در طول دوره‌های کوتاه مدت؟
در مورد سؤال اول نتیجه گیری موردوج و کراوس (۱۹۹۰) [۱۷] از ادعای هیئت تدوین استانداردها که عنوان کرده است سودها نسبت به جریان نقدی حاصل از عملیات پیش بینی کننده‌ی بهتری می‌باشد داده است که رابطه و محتوای اطلاعات سود و جریانات نقدی از یک کشور به کشور دیگر متفاوت می‌باشد. بارتون، گولدبرگ و کیم [۴] ارتباط و محتوای اطلاعاتی سود و جریانات نقدی را برای ارزیابی حقوق صاحبان سهام در مورد کشورهای آمریکا، انگلیس، کانادا، آلمان و ژاپن آزمون کردند تحقیق آن‌ها نشان داد که در کشورهای آمریکا، انگلیس و کانادا سود نسبت به جریانات نقدی اهمیت بیشتری دارد اما در مورد کشورهای آلمان و ژاپن این گونه نبوده. آن‌ها نتیجه گیری کردند که روش ملی گزارشگری عاملی می‌باشد که بر محتوای اطلاعاتی سود و جریانات نقدی تاثیر می‌گذارد.

بعد از ادعای هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی در سال ۱۹۷۸ مبنی بر این که سود نسبت به جریانات نقدی شاخص بهتری از جریانات نقدی آتی یک شرکت فراهم می‌آورد، برخی از محققین تحقیقاتی را در زمینه‌ی توانایی سود و جریانات نقدی برای پیش بینی جریانات نقدی آتی انجام داده اند. محققین متغیر جریان نقدی را به چندین طریق اندازه گیری کرده اند. مانند جریانات نقدی حاصل از عملیات، جریان نقدی محاسبه شده با استفاده از اضافه کردن استهلاک به سود خالص قبل از اقلام غیر عادی و عملیات متوقف شد، سرمایه در گردش حاصل از عملیات و تغییر در وجه نقد. به طور کلی اکثر تحقیقات بر روی جریان نقدی حاصل از عملیات که با تعديل کردن سود محاسبه شده است تمرکز کرده اند [۵] و [۸] و [۱۰]. این تحقیقات نشان دادند که این مقیاس‌های متفاوت توانایی پیشگویانه متفاوتی را دارا می‌باشند. بعد از اینکه هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی در سال ۱۹۸۸ شرکت‌ها را ملزم به گزارش صورت جریانات نقدی نمود برخی از محققین تلاش کردند که به جای استفاده از جریان نقدی محاسبه شده از طریق تعديل

پرسی و استوکس (۱۹۹۲) [۲۱] آزمون بونون، بورستالر و دیلی (۱۹۸۶) [۵] را دوباره تکرار کردند آنها تحقیق خود را با تجزیه و تحلیل ارتباط بین جریان‌های نقدی و سود در بین همه‌ی صنایع و با استفاده از داده‌های کشور استرالیا گسترش دادند. نتایج مربوط به آزمون پیش بینی جریان نقدی مشابه و هماهنگ با شواهد بونون، بورستالر و دیلی بود یعنی اینکه مقیاس‌های سنتی جریان نقدی پیش بینی صحیح تری از آن چه که سود برای پیش بینی جریان نقدی یک و یا دو سال جلوتر انجام می‌دهد فراهم می‌آورد. اگرچه نتایج تحقیق نشان دادند که توانایی انجام پیش بینی در میان صنایع مختلف متفاوت می‌باشد.
فینگر (۱۹۹۴) [۸] از مدل سری‌های زمانی برای آزمون توانایی پیش بینی جریانات نقدی آتی استفاده کرد. فینگر نشان داد که سودها چه به تنها یی مورد استفاده قرار گیرند و چه به همراه جریان نقدی، یک

با توجه به موارد ذکر شده، تحقیق در زمینه سودمندی حسابداری نقدی در مقابل با حسابداری تعهدی ضروری به نظر می‌رسد. از این گذشته از لحاظ بین المللی شواهد به دست آمده از تحقیقات انجام شده نشان

این بیانیه‌ها اظهار داشته اند که اطلاعات حسابداری حاصله از صورت‌های مالی در پیش بینی جریانات نقدی آتی مربوط به شرکت مفید می‌باشدند. در نتیجه سودمندی اطلاعات حسابداری در پیش بینی جریانات نقدی آتی توسط تعدادی از محققان بررسی شده است [۲۰] و [۲۱]. سودمندی نسبی داده‌های حسابداری نقدی در برابر داده‌های حسابداری تعهدی در فراهم آوردن اطلاعات برای تصمیم گیرندگان در بسیاری از زمینه‌ها مورد آزمون واقع شده است مانند ارتباط با قیمت سهام، ناتوانی در پرداخت بدھی‌ها و ورشکستگی [۲۶] و [۲۷].

با توجه به موارد ذکر شده، تحقیق در زمینه سودمندی حسابداری نقدی در مقابل با حسابداری تعهدی ضروری به نظر می‌رسد. از این گذشته از لحاظ بین المللی شواهد به دست آمده از تحقیقات انجام شده نشان

داده است که رابطه و محتوای اطلاعات سود و جریانات نقدی از یک کشور به کشور دیگر متفاوت می‌باشد. بارتون، گولدبرگ و کیم [۴] ارتباط و محتوای اطلاعاتی سود و جریانات نقدی را برای ارزیابی حقوق صاحبان سهام در مورد کشورهای آمریکا، انگلیس، کانادا، آلمان و ژاپن آزمون کردند تحقیق آن‌ها نشان داد که در کشورهای آمریکا، انگلیس و کانادا سود نسبت به جریانات نقدی اهمیت بیشتری دارد اما در مورد کشورهای آلمان و ژاپن این گونه نبوده. آن‌ها نتیجه گیری کردند که روش ملی گزارشگری عاملی می‌باشد که بر محتوای اطلاعاتی سود و جریانات نقدی تاثیر می‌گذارد.

بعد از ادعای هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی در سال ۱۹۷۸ مبنی بر این که سود نسبت به جریانات نقدی شاخص بهتری از جریانات نقدی آتی یک شرکت فراهم می‌آورد، برخی از محققین تحقیقاتی را در زمینه‌ی توانایی سود و جریانات نقدی برای پیش بینی جریانات نقدی آتی انجام داده اند. محققین متغیر جریان نقدی را به چندین طریق اندازه گیری کرده اند. مانند جریانات نقدی حاصل از عملیات، جریان نقدی محاسبه شده با استفاده از اضافه کردن استهلاک به سود خالص قبل از اقلام غیر عادی و عملیات متوقف شد، سرمایه در گردش حاصل از عملیات و تغییر در وجه نقد. به طور کلی اکثر تحقیقات بر روی جریان نقدی حاصل از عملیات که با تعديل کردن سود محاسبه شده است تمرکز کرده اند [۵] و [۸] و [۱۰]. این تحقیقات نشان دادند که این مقیاس‌های متفاوت توانایی پیشگویانه متفاوتی را دارا می‌باشند. بعد از اینکه هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی در سال ۱۹۸۸ شرکت‌ها را ملزم به گزارش صورت جریانات نقدی نمود برخی از محققین تلاش کردند که به جای استفاده از جریان نقدی محاسبه شده از طریق تعديل

پیش‌بینی کننده‌ی مهم برای جریانات نقدی آتی هستند اگرچه نتایج بدست آمده مشخص کردند که جریان‌های نقدی جاری برای پیش‌بینی دوره‌های کوتاه مدت یک پیش‌بینی کننده‌ی بهتر نسبت به سودهای جاری می‌باشد.

دکو، کوتاری و واتس (۱۹۹۸) [۶] یک مدل سود، جریانات نقدی و اقلام تعهدی ایجاد کردند. مدل دکو، کوتاری و واتس توضیح داد که چرا سودهای جاری نسبت به جریان‌های نقدی عملیاتی جاری پیش‌بینی کننده‌های بهتری برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی عملیاتی آتی می‌باشد. در تحقیق آن‌ها سود عبارت بود از سود قبل از اقلام غیر عادی و عملیات متوقف شد. جریان نقدی عبارت بوده از سود عملیاتی قبل از استهلاک منهای بهره، مالیات و تغییر در سرمایه در گردش غیر نقدی و همچنین اقلام تعهدی عبارت بود از سود منهای جریان نقدی. یافته‌های دکو، کوتاری و واتس نشان داد که سودهای جاری نسبت به جریان نقدی جاری یک پیش‌بینی کننده‌ی بهتر جریان‌های نقدی آتی می‌باشد، به علاوه سود یک قدرت افزایشی در پیش‌بینی جریان نقدی آتی فراهم می‌آورد.

روش تحقیق

هدف اصلی این تحقیق بررسی توانایی داده‌های حسابداری نقدی و تعهدی در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی می‌باشد و برای آزمون این توانایی دو فرضیه بشرح زیر ساخته شده است:

فرضیه اول: جریانات نقدی گذشته قدرت پیش‌بینی با اهمیتی در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران دارند.

فرضیه دوم: جریانات نقدی و مؤلفه‌های تعهدی سود قدرت پیش‌بینی با اهمیتی در پیش‌بینی جریانات تعهدی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی، با استفاده از تجزیه کردن سود به جریان نقدی و اقلام

تعهدی (تغییر در حساب‌های دریافتی، تغییر در حساب‌های پرداختی، تغییر در موجودی کالا، استهلاک و سایر اقلام تعهدی)، گسترش دادند. در این تحقیق توانایی پیشگویانه‌ی سود، جریان نقدی و شش مؤلفه‌ی تعهدی سود با استفاده از تحلیل رگرسیون مورد آزمون قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که هریک از مؤلفه‌های تعهدی اطلاعات متفاوتی را در ارتباط با جریان نقدی آتی متعکس می‌کنند. آنها نتیجه گیری کردند

که مؤلفه‌های بلند مدت تعهدی در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی نقش دارند. در مقایسه مدل‌ها، آن‌ها می‌شوند:

*شرکت‌ها باید برای هرسال اطلاعات کامل را برای تمامی صورت‌های مالی مانند صورت گردش وجه نقد، صورت سود وزیان و ترازنامه داشته باشند.

*شرکت‌ها باید در طی سال مالی منتهی به ۲۹، اسفندماه دایر و مشغول به فعالیت‌های عملیاتی خود باشند. در این تحقیق از روش نمونه گیری حذف سیستماتیک استفاده شده است. بدین ترتیب که کلیه

شرکت‌های عضو جامعه آماری که دارای شرایط و معیارهای فوق هستند جزء نمونه آماری قرار خواهند گرفت و آن دسته از شرکت‌هایی که واجد شرایط فوق نمی‌باشند از نمونه حذف می‌شوند. بر اساس

بارس، کرام و نلسون (۲۰۰۱-۲۰۰۲) [۲] مدل دکو، کوتاری و واتس (۱۹۹۸) [۶] را برای بررسی نقش اقلام تعهدی در پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی، با استفاده از تجزیه کردن سود به جریان نقدی و اقلام تعهدی در حساب‌های دریافتی، تغییر در حساب‌های پرداختی، تغییر در موجودی کالا، استهلاک و سایر اقلام تعهدی)، گسترش دادند. در این تحقیق توانایی پیشگویانه‌ی سود، جریان نقدی و شش مؤلفه‌ی تعهدی سود با استفاده از تحلیل رگرسیون مورد آزمون قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که هریک از مؤلفه‌های تعهدی اطلاعات متفاوتی را در ارتباط با جریان نقدی آتی متعکس می‌کنند. آنها نتیجه گیری کردند که مؤلفه‌های بلند مدت تعهدی در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی نقش دارند. در مقایسه مدل‌ها، آن‌ها نشان دادند که مؤلفه‌های تعهدی و جریان نقدی بیشترین توانایی پیشگویانه را برای جریانات نقدی تا حدود چهار سال آتی دارند. همچنین یافته‌ها به طور تلویحی اشاره داشتند که سودهای جاری به تنها یکی، و مؤلفه‌های تعهدی سال جاری، توانایی پیشگویانه‌ی کمتری از جریان‌های نقدی به تنها یکی دارند.

استمرجوحان و ناصری پور (۲۰۰۰-۲۰۰۱) [۲۸] شواهد بدست آمده از تحقیق بارس، کرام و نلسون

در این تحقیق از شیوه‌ی آماری مدل‌های رگرسیونی برای پیش‌بینی جریانات نقدی آتی استفاده شده است. مدل‌های رگرسیون توسط تعدادی از تحقیقات پیشین [۲] و [۸] و [۱۰] و [۱۴] و [۱۱] و [۲۸] مورد استفاده واقع شده است. برای آزمون فرضیه‌ها دو مدل پیش‌بینی ایجاد شده است تا ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته مشخص شود. نتایج آماری تحلیلهای رگرسیون مانند R^2 تعدیل شده، آماره F و سطح معنی داری برای تفسیر مدل و آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. همچنین برای تعیین اینکه کدام عملیات را (CFO) ارتباط بین اجزاء سازنده سود به شرح زیر است:

(۱)

تعداد معدودی از تحقیقات پیشین توانایی مؤلفه‌های تعهدی سود سالهای گذشته را در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی بررسی کرده‌اند، مانند تحقیق بارس، کرام، نلسون [۲۰۰۱، ۲۰۰۲] استمرجوحان و ناصری [۲۴] و [۱۰] و [۱۴]

مدل اول، مدل جریانات نقدی می‌باشد. تحقیقات پیشین اشاره کرده‌اند که خود جریانات نقدی سال‌های گذشته یک پیش‌گویی کننده‌ی خوب برای جریانات نقدی آتی می‌باشد [۲] و [۲۴] و [۲۸].

مدل دوم، مدل جریانات نقدی و مؤلفه‌های تعهدی سود می‌باشد. این مدل از بسط مدل اول مشتق شده است و در واقع مؤلفه‌های تعهدی سود با مدل جریانات نقدی ترکیب شده‌اند. برای هر مدل، معادله‌ی اول تنها مقدار سال گذشته‌ی متغیر مستقل را شامل می‌شود (وقفه یک ساله)، معادله‌ی دوم هم مقدار یک سال قبل و هم مقدار دو سال قبل متغیر مستقل را شامل می‌شود (وقفه دو ساله) و در نهایت معادله‌ی سوم مقدار یک سال قبل، دو سال قبل و سه سال قبل متغیر مستقل را شامل می‌شود (وقفه سه ساله). معادله‌های برآورده مدل‌های مذکور برای تجزیه و تحلیل و آزمون توانایی متغیرهای مستقل در پیش‌بینی جریانات نقدی آتی بشرح جدول شماره یک می‌باشد.

قبل از انجام فرایند رگرسیون، برای تشخیص اینکه آیا داده‌های غایب، داده‌های پرت و یا هم خطی بین متغیرهای مستقل وجود دارد یا نه داده‌ها را مورد بازرسی قرار می‌دهیم. در مرحله‌ی اول تجزیه و تحلیل داده‌ها، و برای بررسی خصوصیات متغیرها برخی شاخص‌های آماری مانند مانگزیم، مینیم، میانگین و انحراف معیار توسط برنامه SPSS پردازش شده است. خلاصه نتایج آمارهای توصیفی متغیرها برای دوره زمانی تحقیق ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ در جدول شماره دو نشان داده شده است. بطور کلی این نتایج از این حیث که

فرضیه‌های تحقیق، این تحقیق بروی سه متغیر اصلی: جریانات نقدی آتی (عنوان متغیر وابسته)، جریانات نقدی و مؤلفه‌های تعهدی سود دوره‌های گذشته (عنوان متغیرهای مستقل) تمرکز دارد.

در تجزیه و تحلیل‌ها جریان نقدی آتی به عنوان خالص جریان نقدی حاصل از عملیات که در صورت گردش و چه نقد هر سال گزارش می‌شود تعریف شده و با علامت CFO نمایش داده می‌شود. براساس برخی تحقیقات پیشین سودهای حسابداری هم اقلام تعهدی (ACR) را شامل می‌شود و هم جریان نقدی حاصل از عملیات را (CFO) ارتباط بین اجزاء سازنده سود به شرح زیر است:

$$\text{EARN} = \text{CFO} + \text{ACR}$$

پور ۱۲۰۰-۲۰۰۰ [۲۸] در تحقیق استمرجوحان و ناصری پور (۲۰۰۱، ۲۰۰۰) مؤلفه‌های تعهدی سود به دو معنی تعریف و مشخص شده بودند، مؤلفه‌های تعهدی متراکم شده یا انباسته (که این مؤلفه‌های تعهدی به عنوان تفاوت بین سود و جریان نقدی حاصل از عملیات اندازه گیری شده بودند) و مؤلفه‌های تعهدی مجزا یا متراکم نشده. در این تحقیق نیز توانایی پیشگویانه هردو شیوه‌ی تعریف مؤلفه‌های تعهدی سود بررسی می‌شود که بشرح زیر معادله‌های آن تشریح می‌شود:

$$\text{CFO} = \text{EARN} - \text{ACR}$$

$$\text{ACR} = \text{EARN} - \text{CFO}$$

$$\text{ACR} = \Delta \text{AR} + \Delta \text{INV} + \Delta \text{AP} + \Delta \text{DEP} + \Delta \text{OTH}$$

(۴)

در جایی که :

ΔAR : تغییر در حساب‌های دریافتی در طول دوره

ΔINV : تغییر در موجودی کالا در طول دوره

ΔAP : تغییر در حساب‌های پرداختی در طول دوره

ΔDEP : استهلاک و کاهش ارزش در طول دوره

ΔOTH : تغییر در سایر دارایی‌ها و بدھی‌های جاری در طول دوره

میانگین جریان نقدی عملیاتی و سود مثبت می باشد همسان با نتایج تحقیقاتی می باشد که در کشور آمریکا انجام شده است [۲] و [۳] و [۶] و [۲۵] اما در تحقیقات آنها میانگین سود کمتر از میانگین جریان نقدی عملیاتی بوده و از آن جایی که مؤلفه های تعهدی سود نیز با کسر جریان نقدی عملیاتی از سود میانگین سود بیشتر از میانگین جریان نقدی عملیاتی شده و بنابراین میانگین کلی مؤلفه های تعهدی سود نیز مثبت شده است که در این مورد نتایج حاصله از تحقیق حاضر مغایر با تحقیقات پیشین انجام شده در کشور آمریکا می باشد.

جدول شماره ۱ : معادلات رگرسیون مربوط به هر مدل

نوع رگرسیون	معادله رگرسیون	مدل
ساده	$CFO_{n,t} = a_0 + a_1CFO_{n,t-1} + \mu$	مدل جریانات نقدی؛ وقهه یک ساله
چندگانه	$CFO_{n,t} = a_0 + a_1CFO_{n,t-1} + a_2CFO_{n,t-2} + \mu$	وشهه دو ساله
چندگانه	$CFO_{n,t} = a_0 + a_1CFO_{n,t-1} + a_2CFO_{n,t-2} + a_3CFO_{n,t-3} + \mu$	وشهه سه ساله
چندگانه	$CFO_{n,t} = \lambda_0 + \lambda_1CFO_{n,t-1} + \lambda_2ACR_{n,t-1} + e$	مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود؛ وقهه یک ساله
چندگانه	$CFO_{n,t} = \lambda_0 + \lambda_1CFO_{n,t-1} + \lambda_2ACR_{n,t-1} + \lambda_3CFO_{n,t-2} + \lambda_4ACR_{n,t-2} + e$	وشهه دو ساله
چندگانه	$CFO_{n,t} = \lambda_0 + \lambda_1CFO_{n,t-1} + \lambda_2ACR_{n,t-1} + \lambda_3CFO_{n,t-2} + \lambda_4ACR_{n,t-2} + \lambda_5CFO_{n,t-3} + \lambda_6ACR_{n,t-3} + e$	وشهه سه ساله

جدول شماره ۲ : خلاصه نتایج آمارهای توصیفی دوره زمانی ۱۳۸۰-۱۳۸۵

متغیر	مبینیم	ماکزیمم	میانگین	انحراف معیار
CFO	-۶۲۴۸۷۷	۸۱۱۷۶۶	۵۶۵۶۲	۲۳۰۸۹۰
ACR	-۱۵۸۸۲۸۲	۲۰۷۸۱۵۱	۸۱۰۸	۱۱۰۱۳۷

تحلیل های همبستگی

در این تحقیق میزان ارتباط میان تمامی متغیرها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون اندازه گیری

شده است. همبستگی میان هر زوج از متغیرهای موجود در نمونه، در جدول ۳ تا ۶ نشان داده شده است. جدول شماره ۶ ضریب همبستگی پیرسون تمامی زوج متغیرهای مجتمع و یک کاسه شده را نشان میدهد. داده های مربوط به این متغیرها برای تمامی سال های پیش بینی ۸۳ تا ۸۵ بصورت مجتمع و یک کاسه شده در نظر گرفته شده اند. در تمامی جداول زیر ارتباط در سطح ۰/۰۱ معنی دار می باشد و ارتباط در سطح ۰/۰۵ معنی دار می باشد.

جدول شماره ۳ : ضریب همبستگی میان جریانات نقدی عملیاتی سال های مختلف

CFO _{۸۳}	CFO _{۸۴}	CFO _{۸۵}	CFO _{۸۶}	CFO _{۸۷}	CFO _{۸۸}	متغیر
					۱	CFO _{۸۰}
				۱	-۰/۴۶***	CFO _{۸۱}
			۱	-۰/۴۱***	-۰/۷۹۱***	CFO _{۸۲}
		۱	-۰/۹۰***	-۰/۴۷۶***	-۰/۷۹۷***	CFO _{۸۳}
		-۰/۴۶***	-۰/۶۳۱***	-۰/۳۶***	-۰/۰۳***	CFO _{۸۴}
۱	-۰/۹۲۸***	-۰/۹۹۲***	-۰/۶۰***	-۰/۰۲***	-۰/۹۹۲***	CFO _{۸۵}

جدول شماره ۴ : ضریب همبستگی میان مؤلفه های تعهدی سود سال های مختلف

ACR _{۸۳}	ACR _{۸۴}	ACR _{۸۵}	ACR _{۸۶}	ACR _{۸۷}	ACR _{۸۸}	متغیر
					۱	ACR _{۸۰}
				۱	-۰/۰۵۷	ACR _{۸۱}
			۱	-۰/۲۳۱***	-۰/۰۰۷	ACR _{۸۲}
		۱	-۰/۳۸۰***	-۰/۰۷۷	-۰/۲۱۹***	ACR _{۸۳}
		-۰/۵۵۴***	-۰/۴۷۶***	-۰/۰۵۰	-۰/۰۷۴***	ACR _{۸۴}
۱	-۰/۴۰۹***	-۰/۵۸۸***	-۰/۳۷۱***	-۰/۰۹۶	-۰/۰۹۶	ACR _{۸۵}

جدول شماره ۵ : ضریب همبستگی میان متغیرهای استفاده شده در مدل ها برای سال های مختلف

CFO _{۸۵}	CFO _{۸۶}	CFO _{۸۷}	CFO _{۸۸}	CFO _{۸۹}	CFO _{۹۰}	متغیر
-۰/۶۱***	-۰/۵۴۵***	-۰/۶۱۹***	-۰/۴۲۶***	-۰/۰۴۲	-۰/۱۲۲*	ACR _{۸۰}
-۰/۱۷۷***	-۰/۰۳۷	-۰/۰۹	-۰/۰۲۵	-۰/۷۰۱**	-۰/۰۵۰	ACR _{۸۱}
-۰/۰۱۸***	-۰/۳۸۴***	-۰/۲۷۱***	-۰/۱۱	-۰/۵۹۹***	-۰/۴۹۷***	ACR _{۸۲}
-۰/۰۵۹***	-۰/۰۵***	-۰/۳۲***	-۰/۰۹۶	-۰/۰۴۵	-۰/۰۰۲	ACR _{۸۳}
-۰/۱۰۵	-۰/۱۲۹*	-۰/۲۲۵***	-۰/۰۲*	-۰/۰۲۹	-۰/۰۸۸***	ACR _{۸۴}
-۰/۰۴۷***	-۰/۰۴۰***	-۰/۳۰***	-۰/۲۶۲***	-۰/۰۵۱	-۰/۰۶۱	ACR _{۸۵}

درصد (R^*) تغییر شده ۲۴۸/۰ و ۴۱۶/۰) و با یک میانگین کلی ۳۴/۵ درصد، تغییرات در CFO_t را تشریح نماید. در استفاده از وقفه های دو ساله‌ی جریانات نقدی، در تمامی سال های پیش بینی ارتباط معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) میان هر دو متغیر مستقل (CFO_{t-1} و CFO_{t-2}) با متغیر وابسته (CFO_t) مشاهده می شود. دو متغیر مستقل توانستند که بین ۲۶/۷ تا ۴۱/۳ درصد (R^*) تغییر شده ۲۶۷/۰ و ۴۱۳/۰) و با یک میانگین کلی ۳۵/۶ درصد، تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. در استفاده از وقفه های سه ساله جریانات نقدی برای انجام پیش بینی، در تمامی سالها ارتباط معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) میان متغیرهای مستقل (CFO_{t-1} و CFO_{t-2} و متغیر وابسته (CFO_t) مشاهده می شود. سه متغیر مستقل توانستند که بین ۴۶/۲ تا ۵۱/۸ درصد (R^*) تغییر شده ۴۱۹/۰ و ۵۱۸/۰) و با یک میانگین کلی ۴۶/۴ درصد، تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. در پایان می توان گفت که مدل جریانات نقدی قدرت تشریح جریانات نقدی آتی را دارد.

تحلیل داده های مجتمع شده

نتایج آماری رگرسیون داده های مجتمع شده در جدول شماره ۹ نشان داده شده است. در استفاده از وقفه های یک ساله جریانات نقدی، CFO_{t-1} یک پیش گویی کننده ای معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) از CFO_t می باشد. CFO_{t-1} توانست که ۷۱ درصد (R^2 تعديل شده ۰/۷۱) از تغییرات در CFO_t را تشریح نماید. به طور مشابه، در استفاده از وقفه های دو ساله ای جریانات نقدی متوجه می شویم که بین هر دو متغیر مستقل (CFO_{t-2} و CFO_{t-1}) و متغیر وابسته CFO_t یک ارتباط معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) وجود دارد. دو متغیر مستقل، توانستند که حدود ۶۲/۶ درصد (R^2 تعديل شده ۰/۶۲۶) از تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. در

استفاده از وقفه های سه ساله جریانات نقدی برای پیش بینی ، بین هر سه متغیر مستقل (CFO_{t-1} و CFO_t) و CFO_{t+1} و متغیر وابسته CFO_t یک ارتباط معنی دار و با اهمیتی وجود دارد ($p < 0.005$). سه متغیر مستقل توانستند که $R^2 = 0.652$ درصد تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. روی هم رفته نتایج حاصله از داده های مجتمع شده از این حیث که مدل جریانات نقدی قدرت تبیین کنندگی با اهمیتی در پیش بینی جریانات نقدی آتی دارد مشابه با نتایج حاصل از تحلیل های سالیانه می باشد.

مدل جریانات نقدی
تحلیا، هام، سالیانه

نتایج آماری روش‌های رگرسیون برای هر سال پیش‌بینی و با استفاده از وقفه‌های سالیانه در جدول شماره ۷ نشان داده شده است. در استفاده از وقفه‌های یک ساله‌ی جریانات نقدی، در تمامی سال‌های پیش‌بینی جریان نقدی عملیاتی سال $t-1$ (CFO_{t-1}) پیش‌گویی کننده‌ی معنی‌دار و با اهمیتی ($P < 0.05$) از جریانات نقدی عملیاتی سال t می‌باشد. در تمامی این سال‌ها CFO_t توانسته است بین ۲۴/۸ تا ۴۱/۶

جدول شماره ۷ : خلاصه نتایج آماری رگرسیون بین جریانات نقدی آتی و جریانات نقدی در طول سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۲

سال	پیش بینی کننده	وقفه سه ساله						
		n	Beta	t	Sig.	R ²	F	d.f.
۱۳۸۲	CFO ₈₁							
	CFO ₈₀							
۱۳۸۳	CFO ₈₂	۲۱۵	-۰/۴۱۱	۶/۹۸۶	-۰/۰	-۰/۵۱۸	۷۷/۷۷۵	۳,۲۱۱
	CFO ₈₁		+۰/۳۲۶	۵/۸۹۱	-۰/۰			
	CFO ₈₀		+۰/۱۲۴	۲/۰۴۹	-۰/۰۴۲			
۱۳۸۴	CFO ₈₃	۲۱۱	-۰/۴۴۴	۵/۸۷۴	-۰/۰	-۰/۴۱۹	۵۱/۴۳۶	۳,۲۰۷
	CFO ₈₂		-۰/۱۷۷	۲/۷۰۵	-۰/۰۰۷			
	CFO ₈₁		-۰/۱۸۲	۳/۱۹۸	-۰/۰۰۲			
۱۳۸۵	CFO ₈₄	۲۰۱	-۰/۴۴۸	۷/۸۸۴	-۰/۰	-۰/۴۲۸	۴۷/۴۹۷	۲,۱۹۸
	CFO ₈₃		-۰/۱۲۷	۱/۸۵۷	-۰/۰۵			
	CFO ₈₂		+۰/۱۲۱	۶/۳۴۷	-۰/۰			
میانگین					-۰/۲۹۲			

مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود تحلیل های سالیانه

نتایج آماری روش های رگرسیون برای هر سال پیش بینی و با استفاده از وقفه های سالیانه در جدول شماره ۸ نشان داده شده است. در استفاده از وقفه های یک ساله جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، در تمامی سال های پیش بینی ارتباط معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) میان دو متغیر مستقل CFO_{۱,۱} و ACR_{۱,۱} و متغیر وابسته مشاهده می شود. این دو متغیر مستقل توانستند که بین $۴۳/۳$ تا $۷۱/۹$ درصد (R^2) تغییرات در CFO_{۱,۱} را تشریح نمایند. در تعديل شده $۰/۰۷۱۹$ و $۰/۰۴۳۳$ و با یک میانگین کلی $۰/۰۵۴۱$ درصد، تغییرات در CFO_{۱,۱} را تشریح نمایند. در استفاده وقفه های دو ساله ای جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، در تمامی سال های پیش بینی ارتباط معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) میان چهار متغیر مستقل CFO_{۱,۱}, CFO_{۱,۲}, ACR_{۱,۱} و ACR_{۱,۲} و متغیر وابسته مشاهده می شود. این چهار متغیر مستقل توانستند که بین $۴۲/۰$ تا $۴۹/۹$ درصد (R^2) تعديل شده و با یک میانگین کلی $۰/۰۴۵۲$ درصد تغییرات در CFO_{۱,۱} را تشریح نمایند. در استفاده از

سال	پیش بینی کننده	وقفه دو ساله						
		n	Beta	t	Sig.	R ²	F	d.f.
۱۳۸۲	CFO ₈₁	۲۲۶	-۰/۲۷۸	۴/۵۲۲	-۰/۰	-۰/۳۵۲	۵۹/۴۶۴	۲,۲۲۳
	CFO ₈₀		-۰/۴۰۴	۶/۵۵۶	-۰/۰			
۱۳۸۳	CFO ₈₂	۲۲۲	-۰/۵۰۳	۹/۰۸۲	-۰/۰	-۰/۴۱۳	۷۸/۸۷۱	۲,۲۱۹
	CFO ₈₁		-۰/۲۶۲	۴/۷۶۱	-۰/۰			
	CFO ₈₀							
۱۳۸۴	CFO ₈₃	۲۲۷	-۰/۵۲۰	۹/۱۳۹	-۰/۰	-۰/۴۶۷	۸۲/۵۲۷	۱,۲۲۵
	CFO ₈₂		-۰/۱۱۹	۱/۷۸۹	-۰/۰۷۵			
	CFO ₈₁							
۱۳۸۵	CFO ₈₄	۲۱۲	-۰/۴۹۴	۷/۸۱۰	-۰/۰	-۰/۳۹۲	۹۸/۹۳۵	۲,۲۰۹
	CFO ₈₃		-۰/۲۱۰	۳/۲۲۴	-۰/۰۰۱			
	CFO ₈₂							
میانگین					-۰/۳۵۶			

وقه های سه ساله ای جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، در تمامی سال های پیش بینی ارتباط معنی دار با اهمیتی ($P < 0.005$) میان ۶ متغیر مستقل (CFO_{81} , ACR_{81} , CFO_{82} , ACR_{82} , CFO_{83} , ACR_{83}) و متغیر وابسته مشاهده می شود. این عمتغیر مستقل توانستند که بین ۳۸/۹ تا ۴۸/۶ درصد (R^2) تغییر شده باشند. با یک میانگین کلی ۴۴ درصد تغییرات در CFO را تشریح نمایند. در پایان می توان گفت که مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود قدرت تشریح جریانات نقدی آتی را دارد.

تحلیل داده های مجتمع شده

نتایج آماری رگرسیون داده های مجتمع شده در جدول شماره ۹ نشان داده شده است. در استفاده از وقه های یک ساله جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، هردو متغیر مستقل (CFO_{81} , ACR_{81} , CFO_{82} , ACR_{82}) پیش گویی کننده های با اهمیتی ($P < 0.005$) از CFO می باشد و این دو متغیر مستقل با هم توانستند که ۵۹/۹ درصد (R^2) تغییرات در CFO را تشریح نمایند. در استفاده از وقه های دو ساله جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، همانند وقه یک ساله، متغیرهای مستقل (CFO_{83} , ACR_{83} , CFO_{82} , ACR_{82} , CFO_{81} , ACR_{81}) پیش بینی کننده های معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.05$) از CFO می باشند به طوری که این متغیرهای مستقل توانستند که ۷۵/۴ درصد (R^2) تغییرات در CFO را تشریح نمایند. در استفاده از وقه های سه ساله ای جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود، میان ۶ متغیر مستقل (CFO_{84} , ACR_{84} , CFO_{83} , ACR_{83} , CFO_{82} , ACR_{82}) با ارتباط معنی دار با اهمیتی ($P < 0.005$) وجود دارد. به طوری که این متغیرهای مستقل توانستند ۷۳/۷ درصد (R^2) تغییرات در CFO را تشریح نمایند. روی هم رفته نتایج حاصله از تحلیل داده های مجتمع شده از این حیث که مدل جریان نقدی و مؤلفه های تعهدی سود قدرت تبیین کنندگی با اهمیتی در پیش بینی جریانات نقدی آتی دارد مشابه با نتایج حاصله از تحلیل های سالیانه می باشد.

جدول ۸: خلاصه نتایج آماری رگرسیون بین جریانات نقدی آتی و جریانات نقدی و

مؤلفه های تعهدی سود در طول سال های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۵

سال	پیش بینی کننده	وقه یک ساله							
		n	Bete	t	Sig.	R ²	F	d.f.	Sig.
۱۳۸۲	CFO_{81}	۲۶۱	۱/۰۸۰	۱۶/۱۰۰	۰/۰	۰/۵۲۵	۱۴۴/۷۶۵	۲,۲۵۸	۰/۰
	ACR_{81}		+/۹۲۲	۱۴/۳۴۸	۰/۰				
	CFO_{80}								
	ACR_{80}								
۱۳۸۳	CFO_{82}	۲۴۱	+/۷۱۴	۱۳/۵۷۸	۰/۰	+/۴۳۳	۹۲/۷۵۳	۲,۲۲۸	۰/۰
	ACR_{82}		+/۲۲۶	۶/۱۹۸	۰/۰				
	CFO_{81}								
	ACR_{81}								
	CFO_{80}								
	ACR_{80}								
۱۳۸۴	CFO_{83}	۲۲۷	+/۶۷۱	۱۴/۳۱۳	۰/۰	+/۴۸۸	۱۱۲/۳۱۹	۲,۲۲۴	۰/۰
	ACR_{83}		+/۲۹۴	۶/۱۴۰	۰/۰				
	CFO_{82}								
	ACR_{82}								
	CFO_{81}								
	ACR_{81}								
۱۳۸۵	CFO_{84}	۲۰۴	+/۸۸۱	۲۲/۸۰۹	۰/۰	+/۷۱۹	۲۶۰/۵۳۵	۲,۲۰۱	۰/۰
	ACR_{84}		+/۲۷۲	۷/۰۳۲	۰/۰				
	CFO_{83}								
	ACR_{83}								
	CFO_{82}								
	ACR_{82}								
	میانگین				+/۵۴۱				

سال	پیش بینی کننده	وقفه سه ساله							
		n	Bete	t	Sig.	R ²	F	d.f.	Sig.
۱۳۸۲	CFO ₈₁								
	ACR ₈₁								
	CFO ₈₀								
	ACR ₈₀								
۱۳۸۳	CFO ₈₂	۱۹۷	+/۰۵۸	۷/۹۸۴	+/-	+/۲۸۹	۴۲/۵۹۲	۳,۱۹۳	+/-
	ACR ₈₂		+/۱۷۵	۲/۹۱۲	+/-۱+				
	CFO ₈₁		+/۱۷۸	۲/۹۲۹	+/-۰۹				
	ACR ₈₁		+/۰۰۴	+/۰۴۱	+/۹۶۷				
	CFO ₈₀		+/۰۹۸	۱/۱۶۳	+/۲۶۹				
	ACR ₈₀		+/۰۰۱	+/۰۱۸	+/۹۸۶				
۱۳۸۴	CFO ₈₃	۲۰۴	+/۰۵۲	۹/۲۹۲	+/-	+/۲۵۰	۵۹/۷۱۵	۳,۲۰۱	+/-
	ACR ₈₃		+/۱۶۹	۲/۵۷۷	+/-۱۱				
	CFO ₈₂		+/۰۷۰	+/۹۴۲	+/۲۴۷				
	ACR ₈₂		+/-۰۲۱	-/۰۲۸۱	+/۷۰۴				
	CFO ₈₁		+/۱۸۵	۲/۱۴۸	+/-۰۲				
	ACR ₈₁		+/۰۷۱	-/۱۰۰	+/۲۷۷				
۱۳۸۵	CFO ₈₄	۱۹۲	+/۲۷۷	۵/۲۲۴	+/-	+/۴۶۹	۵۱/۴۳۷	۳,۱۸۹	+/-
	ACR ₈₄		+/۲۶۳	۴/۲۹۹	+/-				
	CFO ₈₃		+/۰۴۱	+/۵۸۹	+/۰۵۵۷				
	ACR ₈₃		+/-۰۱۰	-/۰۱۹۳	+/۱۸۱				
	CFO ₈₂		+/۴۳۲	۶/۷۲۶	+/-				
	ACR ₈₂		+/-۰۱۳	-/۰۱۸۶	+/۱۸۵۲				
میانگین					+/۴۴۱				

سال	پیش بینی کننده	وقفه دو ساله							
		n	Bete	t	Sig.	R ²	F	d.f.	Sig.
۱۳۸۲	CFO ₈₁	۲۲۸	+/۷۸۳	۱۳/۲۶۶	+/-	+/۴۳۲	۳۳/۴۷۸	۲,۲۲۴	+/-
	ACR ₈₁		+/۴۵۲	۷/۹۴۵	+/-				
	CFO ₈₀		+/۰۴۰	+/۴۱۴	+/۶۸۰				
	ACR ₈₀		+/-۱۰۰	-/۱۹۷۱	+/۰۴۰				
۱۳۸۳	CFO ₈₂	۲۲۱	+/۶۴۸	۱۰/۱۹۰	+/-	+/۴۹۹	۷۹/۱۷۴	۲,۲۱۷	+/-
	ACR ₈₂		+/۱۸۲	۲/۲۸۹	+/-۰۱				
	CFO ₈₁		+/۱۶۴	۲/۷۲۶	+/-۰۷				
	ACR ₈₁		+/-۰۷۷	-/۱۰۸	+/۲۷۹				
	CFO ₈₀								
	ACR ₈₀								
۱۳۸۴	CFO ₈₃	۲۲۲	+/۶۴۴	۱۲/۳۹۴	+/-	+/۴۲۰	۸۱/۰۷۲	۲,۲۱۹	+/-
	ACR ₈₃		+/۲۵۷	۴/۹۴۰	+/-				
	CFO ₈₂		+/۰۹۹	+/۱۰۹	+/۴۲۱				
	ACR ₈₂		+/-۰۲۲	-/۰۹۰	+/۵۴۴				
	CFO ₈₁								
	ACR ₈₁								
۱۳۸۵	CFO ₈₄	۲۰۱	+/۰۵۸	۸/۷۰۱	+/-	+/۴۰۸	۵۷/۱۱۱	۲,۱۹۷	+/-
	ACR ₈₄		+/۱۸۵	۳/۱۱۳	+/-۰۰۲				
	CFO ₈₃		+/۱۹۲	۲/۹۹۳	+/-۰۰۳				
	ACR ₈₃		+/۱۱۲	۱/۱۹۸	+/۲۲۲				
	CFO ₈₂								
	ACR ₈₂								
میانگین					+/۴۰۷				

جدول ۹: خلاصه نتایج آماری رگرسیون تمامی مدل ها برای داده های مجتمع شده

پیش‌بینی کننده	وقفه سه ساله							
	n	Beta	t	Sig.	R ²	F	d.f.	Sig.
CFO _{t-1}	۹۲۵	-0.556	2.0/22.9	<0.05	0.1952	58.2/6.9	3, 921	<0.05
CFO _{t-2}		-0.193	0/42.2	<0.05				
CFO _{t-3}		-0.149	0/10.6	<0.05				
CFO _{t-1}	۷۸۱	-0.825	3.7/14.3	<0.05	0.1737	71.2/3.8	3, 781	<0.05
ACR _{t-1}		-0.251	1.2/14.0	<0.05				
CFO _{t-2}		-0.151	1/6.85	<0.05				
ACR _{t-2}		-0.113	-0/9.88	<0.05				
CFO _{t-3}		-0.195	2/8.89	<0.05				
ACR _{t-3}		-0.122	-0/8.90	<0.05				

تحلیلهای اضافی

آزمون توانایی پیشگویانه‌ی مؤلفه‌های تعهدی متراکم نشده‌ی سود

این تحلیل قصد دارد که توانایی جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود را در پیش بینی جریانات نقدی آتی دوباره آزمون کند. با این تفاوت که در این حالت مؤلفه های تعهدی سود بصورت متراکم شده بررسی نمی شوند بلکه آن ها به پنج مؤلفه ای اصلی هزینه استهلاک (DEP)، تغییر در حساب های دریافتی (ΔAP)، تغییر در موجودی کالا (ΔINV)، تغییر در حساب های پرداختی (ΔAP) و تغییر در سایر دارائی ها و بدهی های جاری (ΔOTH) تقسیم شده اند. مشابه با دو مدل اصلی بررسی شده در قسمتهای قبلی، این تحلیل داده ها را بصورت سالیانه و مجتمع آزمون و بررسی می کند. اگر چه بعلت محدودیت مربوط به تعداد متغیرهای مستقل موجود در معادله رگرسیون، تنها وقفه یک ساله ای متغیرهای مستقل در مدل وارد می شوند.

تحلیل های سالیانه

نتایج آماری روش رگرسیون برای هر سال پیش بینی در استفاده از وقفه های یک ساله متغیرهای

مستقل در جدول شماره ۱۰ ارائه شده است. جدول شماره ۱۰ نشان می دهد که در تمامی سال های پیش بینی ارتباط معنی داری ($P < 0.005$) میان شش متغیر مستقل، جریان نقدی سال $t - 1$ (CFO_{t-1}) هزینه استهلاک (DEP_{t-1})، تغییر در حساب های دریافتی (ΔAR_{t-1})، تغییر در موجودی کالا (ΔINV_{t-1})، تغییر در حسابهای پرداختی (ΔAP_{t-1})، تغییر در سایر دارائی ها و بدھی های جاری (ΔOTH_{t-1}) و متغیر وابسته یعنی جریان نقدی سال t (CFO_t) وجود دارد. شش متغیر مستقل توانستند بین ۴۴ تا ۶۲/۵ درصد و با یک میانگین کلی ۵۵ درصد (R^2 تعديل شده ۰/۴۴، ۰/۶۲۵ و ۰/۵۵) تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. قدرت تبیین کنندگی مدل در سال پیش بینی ۸۵ در پایین ترین حد (R^2 تعديل شده ۰/۴۴) و در سال پیش بینی ۸۴ در بالاترین سطح می باشد (R^2 تعديل شده ۰/۶۲۵). روی هم رفته این نتایج نشان می دهند که مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود توان پیش بینی جریانات نقدی آتی را دارا می باشند و این قدرت پیش بینی در سال های مختلف متفاوت می باشد.

مؤلفه های تعهدی انباسته شده سود همسان با یافته های بارس، کرام و نلسون (۲۰۰۱) [۳] می باشد.

جدول ۱۰: خلاصه نتایج آماری رگرسیون بین جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود با جریانات نقدی آتی

سال	پیش بینی کننده	n	Beta	t	Sig.	R^2	F	d.f	Sig.
۱۳۸۱	CFO_{80}	۲۲۴	-۰/۶۵۵	۱۱/۸۲۴	<0.000	-۰/۵۰۳	۵۷/۳۷۱	۲۱۹.۴	<0.000
	DEP_{80}		-۰/۱۸۵	۲/۴۹۴	<0.001				
	ΔAR_{80}		-۰/۰۹۰	-۱/۹۰۴	<0.058				
	ΔINV_{80}		-۰/۱۹۷	۲/۸۷۶	<0.000				
	ΔAP_{80}		-۰/۱۶۳	-۲/۲۰۰	<0.001				
	ΔOTH_{80}		-۰/۰۶۰	-۱/۲۲۱	<0.223				

تحلیل های مجتمع

۱۳۸۲	CFO_{81}	۲۳۴	-۰/۶۶۳	۱۱/۷۷۹	<0.000	-۰/۵۶۶	۷۶/۸۲۲	۲۲۹.۴	<0.000
	DEP_{81}		-۰/۱۲۸	۲/۳۹۳	<0.018				
	ΔAR_{81}		-۰/۰۷۸	-۱/۷۴۰	<0.082				
	ΔINV_{81}		-۰/۱۷۵	۲/۶۱۹	<0.000				
	ΔAP_{81}		-۰/۱۳۷۱	-۷/۷۱۹	<0.000				
	ΔOTH_{81}		-۰/۰۰۱	-۰/۰۱۵	<0.988				

۱۳۸۴	CFO_{83}	۲۴۰	-۰/۶۳۵	۱۲/۹۹۰	<0.000	-۰/۶۲۵	۸۰/۵۹۱	۲۲۴.۴	<0.000
	DEP_{83}		-۰/۲۱۵	۴/۶۱۹	<0.000				
	ΔAR_{83}		-۰/۲۸۹	۶/۷۱۳	<0.000				
	ΔINV_{83}		-۰/۱۷۱	۲/۷۲۲	<0.000				
	ΔAP_{83}		-۰/۲۷۵	-۵/۵۴۱	<0.000				
	ΔOTH_{83}		-۰/۰۲۸	-۰/۶۴۸	<0.518				

در استفاده از وقفه یک ساله جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود ، میان شش متغیر مستقل (CFO_{t-1} ، DEP_{t-1} ، ΔAR_{t-1} ، ΔINV_{t-1} ، ΔAP_{t-1} ، ΔOTH_{t-1}) و متغیر وابسته (CFO_t) ارتباط معنی دار و با اهمیت مشاهده می شود ($P < 0.005$). این ۶ متغیر مستقل توانستند که ۷۴ درصد تغییرات در CFO_t را تشریح نمایند. نتایج تحلیل های مجتمع (جدول شماره ۱۱) از این لحاظ که مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود قدرت تشریح جریانات نقدی آتی را دارا می باشند همسان و سازگار با نتایج تحلیل های سالیانه می باشد. در مقایسه با مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی انباسته شده سود (همان طور که در جدول شماره ۱۲ نشان داده شده است) مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود، هم در تحلیل های سالیانه (بجز سال پیش بینی ۱۳۸۵) و هم در تحلیل های مجتمع (R^2 تعديل شده) بیشتری نسبت به مدلی که از مؤلفه های تعهدی انباسته شده سود استفاده می کند فراهم می آورد (با میانگین R^2 تعديل شده ۰/۵۴۱ برای تحلیل های سالیانه و R^2 تعديل شده ۰/۵۶۱ برای تحلیل های مجتمع). این نتایج از لحاظ برتری قدرت تبیین کنندگی مدل مؤلفه های تعهدی مجزای سود نسبت به مدل

که این مدل با استفاده از تمامی وقفه های سالیانه و برای تمامی سال های پیش بینی، در تشریح جریانات نقدی آتی معنی دار و با اهمیت ($P < 0.005$) می باشد. همچنین نتاج حاصل از تحلیل های مجتمع (جدول شماره ۹) نشان می دهد که مدل جریانات نقدی با استفاده از همه ای وقفه های سالیانه در تشریح جریانات نقدی آتی معنی دار و با اهمیت ($P < 0.005$) می باشد. این نتایج نشان می دهند که جریانات نقدی گذشته پیش بینی کننده ای با اهمیتی از جریانات نقدی آتی می باشند. در نتیجه فرضیه شماره یک پذیرفته می شود. نتایج حاصله در این زمینه با نتایج حاصله از تحقیقات پیشین که توانایی جریانات نقدی را در پیش بینی جریانات نقدی آتی در کشورهای پیشرفتی بررسی کرده اند مشابه می باشد. بسازی از محققین نتیجه گیری کرده اند که جریانات نقدی یک پیش بینی کننده ای با اهمیتی از جریانات نقدی آتی می باشند. [۳] و [۵] و [۶] و [۷] و [۸] و [۱۰] و [۱۲] و [۱۷] و [۲۱] و [۲۸]

نتایج آماری تحلیل های سالیانه انجام شده برای مدل جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود (جدول شماره ۸) نشان می دهند که زمانی که از وقفه های یک، دو و سه ساله ای جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود برای تشریح جریانات نقدی آتی استفاده می شود مدل مورد نظر در تمامی سال های پیش بینی معنی دار و با اهمیتی ($P < 0.005$) می باشد. همچنین این نتیجه نیز از روی تحلیل های مجتمع انجام شده به راحتی قابل حصول است. بعارت دیگر جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی سود قدرت پیشگویانه ای با اهمیتی در تشریح جریانات نقدی آتی شرکت های بورسی دارند. بنابراین فرضیه شماره دو

جدول ۱۲ : مقایسه R^2 تعدل شده ای مدل مؤلفه های تعهدی انباسته سود با مؤلفه های تعهدی مجزای سود نیز پذیرفته می شود. نتایج حاصله از تحقیق در این زمینه مشابه با یافته های تحقیقات مشابه قبلی در این زمینه می باشد [۲۸].

محدودیت ها و پیشنهادات

این تحقیق فرض کرده است که روش رگرسیون بررسی مقطعی مدل مناسب را برای تمام شرکت های فعال در صنایع مختلف ایجاد می کند. بعارت دیگر فرض شده است که هر یک از متغیرهای توضیحی موجود در مدل ها در همه ای صنایع تأثیر یکسانی بر جریانات نقدی آتی دارند. ممکن است که ارتباط بین

یک متغیر مستقل و جریانات نقدی آتی در همه ای صنایع ثابت و یکسان نبوده و موجب بروز خطای پیش بینی شود. تحقیقات آتی می توانند با استفاده از مدل های پیش بینی مخصوص هر صنعت و یا هر شرکت، و آزمون داده ها بطور جداگانه به پیش بینی صحیح تری دست پیدا کنند.

۱۳۸۵	CFO₈₄	۲۱۵	+/۶۳۰	۱۱/۶۸۹	+/۰۰۰	+/۴۴۰	۴۳/۱۰۵	۲۱۰.۴	+/۰۰۰
	DEP₈₄		+/۰۹۸	۱/۶۴۱	+/۱۰۲				
	ΔAR₈₄		+/۴۲۷	۷/۸۲۶	+/۰۰۰				
	ΔINV₈₄		+/۲۱۹	۴/۲۵۷	+/۰۰۰				
	ΔAP₈₄		-+/۱۶۴	-۳/۰۶۸	+/۰۰۲				
	ΔOTH₈₄		-+/۰۴۰	-+/۷۱۸	+/۴۷۴				
	میانگین				+/۱۵۵				

جدول ۱۱ : خلاصه نتایج آماری تحلیل مجتمع جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود

سال	پیش بینی کننده	n	Beta	t	Sig.	R ²	F	d.f	Sig.
۱۳۸۳-۱۳۸۵	CFO₀₋₁	۷۷۲	+/۰۹۲	۲۹.۱۵۹	+/۰	+/۷۴	۴۳۶.۳۸۵	۵.۷۶۹	+/۰
	DEP₀₋₁		+/۱۱۲	۴۶.۴۸	+/۰				
	ΔAR₀₋₁		+/۴۲۶	۱۱.۲۶۶	+/۰				
	ΔINV₀₋₁		+/۱۵۳	۷.۸۹۹	+/۰				
	ΔAP₀₋₁		-+/۱۶۱	-۸.۲۴۹	+/۰				
	ΔOTH₀₋₁		-+/۰۴۱	-۱.۹۳۴	+/۰۵۴				

جدول ۱۲ : مقایسه R^2 تعدل شده ای مدل مؤلفه های تعهدی انباسته سود با مؤلفه های تعهدی مجزای سود

سال پیش بینی	جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی انباسته شده سود	جریانات نقدی و مؤلفه های تعهدی مجزای سود
۱۳۸۲	+/۰۲۵	+/۵۶۶
۱۳۸۳	+/۴۲۳	+/۱۱۲
۱۳۸۴	+/۴۸۸	+/۶۲۵
۱۳۸۵	+/۷۱۹	+/۷۴
میانگین	+/۰۴۱	+/۵۶۱
دادمه های سالیانه مجتمع شده	+/۰۹۹	+/۷۴

آزمون فرضیه ها

نتایج آماری تحلیل های سالیانه انجام شده برای مدل جریانات نقدی (جدول شماره ۷) نشان می دهند

earning and cash flows', Journal of Accounting and Economics, vol. 25, no. 2, pp. 133-68.

7- Espahbodi, H. 1988, 'Predictors of cash flows', The Journal of Business Forecasting Methods & Systems, vol. 7, no. 3, pp. 8-10.

8- Finger, C.A. 1994, 'The ability of earnings to predict future earnings and cash flow', Journal of Accounting Research, vol. 32, no. 2, pp. 210-23.

9- Frigo, M.L. & Graziano, R. 2003, 'Strategic decisions and cash flow', Strategic Finance, vol. 85, no. 1, pp. 8-11.

10- Greenberg, R.R., Johnson, G.L. & Ramesh, K. 1986, 'Earnings versus cash flows as a predictor of future cash flow measures', Journal of Accounting Auditing and Finance, vol. 1, no. 4, pp. 266-77.

11- Ingram, R.W. & Lee, T.A. 1997, 'Information provided by accrual and cash-flow measures of operating activities', Abacus, vol. 33, no. 2, pp. 168-85.

12- Jordan, C.E. & Waldron, M.A. 2001, 'Predicting cash flow from operations: Evidence on the comparative abilities for a continuum of measures', Journal of Applied Business Research, vol. 17, no. 3, pp. 87-94.

13- Lee, T.A. 1993, Cash Flow Reporting: A Recent History of an Accounting Practice, New works in Accounting History, Garland Pub, New York.

14- McBeth, K.H. 1993, 'Forecasting operating cash flow: Evidence on the comparative predictive abilities of net income and operating cash flow from actual cash flow data', The Mid-Atlantic Journal of Business, vol. 29, no. 2, pp. 173-87.

15- Mills, J. & Yamamura, J.H. 1998, 'The power of cash flow ratios', Journal of Accountancy, vol. 186, no. 4, p. 53-8.

در نهایت تحقیقات آتی می توانند دوره های زمانی طولانی تری را آزمون کنند که این امر می تواند مدل های پیش بینی مناسب تری را ایجاد نماید.

نتیجه گیری

از جریانات نقدی و مولفه های تعهدی سود می توان بعنوان پیش بینی کننده های جریانات نقدی آتی استفاده کرد و برای این کار مدل ترکیبی مدل بهتری می باشد و بعیارتی مدل جریانات نقدی و مولفه های تعهدی سود نسبت به مدل جریانات نقدی پیش بینی کننده ای بهتری می باشد بدیهی است نتایج این تحقیق می تواند در زمینه ارزش گذاری اوراق بهادار که مبنی بر جریانات نقدی آتی مورد انتظار است مفید باشد.

1- Ashton, R.H. 1974, 'The predictive-ability criterion and user prediction models', The Accounting Review, vol. 49, no. 4, pp. 719-32.

2- Barth, M.E., Cram, D.P. & Nelson, K.K. 2001, 'Accruals and prediction of future cash flows', The Accounting Review, vol. 76, no. 1, pp. 27-58.

3- Barth, M.E., Cram, D.P. & Nelson, K.K. 2002, 'Accruals and the prediction of future cash flows', Finance India, vol. 16, no. 2, pp. 627-55.

4- Bartov, E., Goldberg, S.R. & Kim, M. 2001, 'The valuation-relevance of earnings and cash flows: an international perspective', Journal of International Financial Management and Accounting, vol. 12, no. 2, pp. 103-32.

5- Bowen, R.M., Burgstahler, D. & Daley, L.A. 1986, 'Evidence on the relationships between earnings and various measures of cash flow' The Accounting Review, vol. LXI, no. 4, pp. 713-25.

6- Dechow, P.M., Kothari, S.P. & Watts, R.L. 1998, 'The relation between

- 26- Sharma, D.S. & Iselin, E.R. 2003, 'The relative relevance of cash flow and accrual information for solvency assessments: A multi-method approach', *Journal of Business Finance & Accounting*, vol. 30, no. 7/8, pp. 1115-40.
- 27- Sloan, R.G. 1996, 'Do stock prices fully reflect information in accrals and cash flows about future earnings?' *The Accounting Review*, vol. 71, no. 3, pp. 289-315.
- 28- Stammerjohan, W.W. & Nassiripour, S. 2000/2001, 'Predicting SFAS 95 cash flows: the relative importance of prior earnings, cash flows, and accruals', *Accounting Enquires*, vol. 10,no. 1, pp. 87-146.
- 29- Sylvestre, J. & Urbancic, F.R. 1994, 'Effective methods for cash flow analysis', *Healthcare Financial Management*, vol. 48, no. 7, pp. 62-70

- 16- Murdoch, B. & Krause, P. 1989, 'An empirical investigation of the predictive power of accrual and cash flow data in forecasting operating cash flow', *Akron Business and Economic Review*, vol. 20, no. 3, pp. 100-13.
- 17- Murdoch, B. & Krause, P. 1990, 'Further evidence on the comparative ability of accounting data to predict operating cash flows', *The Mid - Atlantic Journal of Business*, vol.26, no.2, pp.1-14.
- 18- Mossman, C.E., Bell, G.G., Swartz, L.M. & Turtle, H. 1998, 'An empirical comparison of bankruptcy models', *The Financial Review*, vol. 33, no. 2, pp. 35-54.
- 19- arktabtee, K. 2000, 'The implications of accounting information in the Thai capital market', PhD thesis, University of Arkansas.
- 20- Neill, J.D., Schaefer, T.F., Bahnsen, P.R. & Bradbury, M.E. 1991, 'The usefulness of cash flow data: A review and synthesis', *Journal of Accounting Literature*, vol. 10, pp. 117-50.
- 21- Percy, M. & Stokes, D.J. 1992, 'Further evidence on empirical relationships between earnings and cash flows', *Accounting and Finance*, vol. 32, no. 1, pp. 27-49.
- 22- Plewa, F.J. & Friedlob, G.T. 2002, 'New ways to analyze cash flows', *National Public Accountant*, vol. 47, no. 1, pp. 25-43.
- 23- Quirin, J.J., O'Bryan, D. & Berry, K.T. 2000, 'Forecasting cash flow from operations: evidence from the oil and gas industry', *Oil, Gas & Energy Quarterly*, vol. 48, no. 3, pp. 517-28.
- 24- Quirin, J.J., O'Bryan, D., Wilcox, W.E. & Berry, K.T. 1999, 'Forecasting cash flow from operations: Additional evidence', *The Mid - Atlantic Journal of Business*, vol. 35, no. 2/3, pp. 135-42.
- 25- Sharma, D.S. 2001, 'The role of cash flow information in predicting corporate failure: The state of the literature', *Managerial Finance*, vol. 27, no. 4, pp. 3-28.

سایت رسمی انجمن حسابداری ایران

www.iranianna.com

سایت جدید انجمن حسابداری ایران

WWW.ANSWERIAA.COM

تلفکس:

۸۸۰۵۱۳۴۱ و ۸۸۰۳۸۴۱۸